

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 81/26

Luxemburg, 4 juni 2026

Conclusie van de advocaat-generaal in zaak C-553/24 | Assemblée nationale tegen Parlement en Raad

Advocaat-generaal Ćapeta: het beroep van de Franse Assemblée nationale tegen de Uniewetgeving inzake asiel en migratie wegens schending van het subsidiariteitsbeginsel moet worden verworpen

Het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) bevatten juridisch bindende protocollen die de werking van deze verdragen nader verduidelijken. Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid¹ waarborgt dat de instellingen van de Unie deze in artikel 5 VEU neergelegde beginselen in acht nemen. Het *beginsel van subsidiariteit* vereist dat de Unie slechts optreedt indien doelstellingen niet voldoende door de lidstaten alleen kunnen worden verwezenlijkt. *Artikel 8 van Protocol nr. 2* verleent het Hof van Justitie van de Europese Unie de bevoegdheid om wetgeving van de Unie die in strijd zou zijn met het beginsel van subsidiariteit te toetsen en eventueel nietig te verklaren. Dergelijke zaken kunnen door lidstaten aanhangig worden gemaakt, of door hen overeenkomstig hun rechtsorde worden toegezonden namens hun nationale parlement of een kamer daarvan. In de onderhavige zaak is voor het eerst sinds de invoering van artikel 8 van Protocol nr. 2 bij het Verdrag van Lissabon van dit artikel gebruikgemaakt door een nationaal parlement.

Een minderheid van de leden van de Assemblée nationale van de Franse Republiek, een van de kamers van het Franse parlement², heeft op basis van artikel 8 van Protocol nr. 2 verzocht om nietigverklaring van de Unieverordening betreffende asiel en migratiebeheer³ in haar geheel, of subsidiair, om nietigverklaring van het deel dat solidariteit betreft.⁴

Deze verordening voert een verplicht solidariteitsmechanisme in ter ondersteuning van lidstaten die worden geconfronteerd met migratiedruk. Daartoe wordt een herplaatsingsregeling ingevoerd voor personen die om internationale bescherming verzoeken. De Assemblée nationale heeft deze regeling aangevochten met het argument dat zij de soevereiniteit, nationale identiteit en integriteit van de lidstaten aantast door hen te verplichten om op hun grondgebied derdelanders te ontvangen op wie die herplaatsingsmaatregelen worden toegepast. De Assemblée nationale stelt daarom, met steun van Hongarije, dat die verordening in strijd is met het subsidiariteitsbeginsel. Zij voert daartoe vijf middelen aan. Het Europees Parlement en de Raad, gesteund door Griekenland, Spanje en de Commissie, betogen dat het merendeel van deze middelen niet ontvankelijk is. Volgens hen mogen middelen ter ondersteuning van een beroep krachtens artikel 8 van Protocol nr. 2 enkel betrekking hebben op het subsidiariteitsbeginsel, wat bij een aantal door de Assemblée nationale aangevoerde middelen niet het geval zou zijn.

In haar conclusie van vandaag erkent **advocaat-generaal Ćapeta dat de onderhavige zaak de eerste in zijn soort is** en gaat zij om te beginnen in op de bevoegdheid van het Hof van Justitie om deze zaak te behandelen. Zij wijst erop dat een beroep krachtens artikel 8 van Protocol nr. 2 en een typisch beroep tot nietigverklaring krachtens artikel 263 VWEU weliswaar hetzelfde doel hebben, namelijk de nietigverklaring van een handeling van de Unie, maar dat eerstgenoemd beroep kan worden beschouwd als een bijzondere (sui generis) vorm van het beroep tot nietigverklaring, waarvoor niet uitdrukkelijk bevoegdheid is toegekend aan het Gerecht. Daarom is de advocaat-generaal van mening dat **het Hof bevoegd is om uitspraak te doen op een beroep dat door een nationaal parlement is ingesteld** krachtens artikel 8 van Protocol nr. 2.

Ten tweede **verzoekt de advocaat-generaal, bij de beoordeling van de ontvankelijkheid van de zaak, het Hof om het subsidiariteitsbeginsel te onderscheiden van andere beginselen die verband houden met de verdeling van de bevoegdheden tussen de Europese Unie en haar lidstaten**, namelijk de beginselen van bevoegdheidstoekenning en evenredigheid. Hoewel het bij alle drie gaat om federale beginselen die erop gericht zijn het optimale besluitvormingsniveau te bepalen zijn middelen die door een nationaal parlement op grond van artikel 8 van Protocol nr. 2 worden aangevoerd volgens haar slechts ontvankelijk voor zover zij het subsidiariteitsbeginsel betreffen. Middelen die betrekking hebben op de andere twee beginselen zijn niet-ontvankelijk. Bijgevolg is de advocaat-generaal van mening dat alleen het middel ontvankelijk is waarmee wordt aangevoerd dat de problemen als gevolg van de massale toestroom van verzoekers om internationale bescherming doeltreffender door de lidstaten dan door de Europese Unie hadden kunnen worden beheerst. De overige door de Assemblée nationale aangevoerde middelen – zoals die betreffende het ontbreken van Uniebevoegdheid om de verordening vast te stellen, de vermeende nadelige financiële gevolgen van het verplichte solidariteitsmechanisme en het nut van de herplaatsingsregeling – hebben daarentegen geen betrekking op het subsidiariteitsbeginsel en zijn derhalve niet-ontvankelijk.

Ten derde benadrukt **de advocaat-generaal bij het onderzoek van dit ontvankelijke middel dat harmonisatie niet het doel van wetgeving zou mogen zijn**, maar veeleer een instrument dat het mogelijk maakt om een afzonderlijk en passend doel te bereiken. In dit verband zou het Hof **de instellingen moeten verzoeken om naar behoren te motiveren waarom optreden op Unieniveau noodzakelijk is**, en daarbij verder te gaan dan een loutere wens tot harmonisatie. Het mag daarbij niet gaan om algemene bewoordingen, maar het moet gaan om een motivering die gebaseerd is op de specifieke kenmerken van elke wetgevingshandeling. Een dergelijke motivering „op maat” zou de instellingen ertoe aanzetten om op zinvolle wijze te beoordelen of optreden van de Unie in een concrete situatie noodzakelijk is. Bovendien zou het Hof daardoor beter in staat zijn te beoordelen of een dergelijk optreden redelijkerwijs noodzakelijk is.

Advocaat-generaal Čápeto komt tot de slotsom dat de aangevoerde redenen voor het optreden op Unieniveau redelijk lijken en dat de Assemblée nationale geen argumenten naar voren heeft gebracht die deze vaststelling kunnen weerleggen. **Zij geeft het Hof bijgevolg in overweging het enige middel van de Assemblée nationale inzake het subsidiariteitsbeginsel ongegrond te verklaren**, en het beroep gedeeltelijk niet-ontvankelijk en gedeeltelijk ongegrond te verklaren.

NOTA BENE: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof van Justitie niet. De advocaten-generaal hebben tot taak het Hof in volledige onafhankelijkheid een juridische oplossing te bieden voor een concreet geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

NOTA BENE: Het beroep tot nietigverklaring strekt tot nietigverklaring van met het recht van de Unie strijdige handelingen van de instellingen van de Unie. Onder bepaalde voorwaarden kunnen de lidstaten, de Europese instellingen en particulieren bij het Hof van Justitie of het Gerecht een beroep tot nietigverklaring instellen. Indien het beroep gegrond is, wordt de handeling nietig verklaard. De betrokken instelling moet in voorkomend geval voorzien in de door de nietigverklaring van de handeling ontstane leemte in de regelgeving.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van de conclusie is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden zijn beschikbaar via „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Volg ons!

¹ [Protocol nr. 2](#) betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid.

² De Assemblée nationale is de tweede kamer van het Franse parlement en bestaat uit 577 afgevaardigden. De Sénat (senaat) is de eerste kamer en telt 348

senatoren.

³ [Verordening \(EU\) 2024/1351](#) van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 betreffende asiel- en migratiebeheer. Deze verordening maakt deel uit van het nieuwe migratie- en asielpact van de Unie, een pakket maatregelen ter hervorming van het rechtskader van de Unie op het gebied van asiel en migratie.

⁴ Deel IV van de verordening.